

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Kamily Drábkové a soudců JUDr. Petra Fořta, Ph.D. a Mgr. Jiřího Straky ve věci

žalobce:

[redacted], IČO [redacted]
sídlem [redacted]
zastoupený [redacted], narozeným [redacted]
bytem [redacted], zmocněncem

proti

žalovanému:

[redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Trávníčkem
sídlem Jílkova 199, 615 00 Brno

o 89 711 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 29.5.2024, č. j. 18 C 34/2023-81

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v odstavcích II., III. a IV. výroku **potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 15 870 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně v odstavci I. výroku (ten nebyl dotčen odvoláním) nepřipustil rozšíření žaloby o úrok z prodlení, v odstavci II. výroku zamítl žalobu o zaplacení částky 89 711 Kč, v odstavci III. výroku uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení v částce 46 462 Kč a v odstavci IV. výroku uložil povinnost žalobci zaplatit státu náklady řízení

580 Kč. Předmětem posouzení byl nárok žalobce na náhradu škody uplatněný podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, vzniklé žalobci na jeho pozemku parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED] okusem zvěří na plantáži vánočních stromků v období od 18.12.2022 do 22.12.2022. V uvedené době byl uživatelem honitby [REDACTED], jejíž součástí je předmětný pozemek, žalovaný. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že nárok na náhradu škody způsobené zvěří byl žalobcem uplatněn vůči žalovanému včas, v prekluzivní lhůtě podle § 55 zákona o myslivosti písemnou výzvou, která se do sféry žalovaného dostala 11.1.2023, když nebylo přesně možno určit, kdy v období od 16.12.2022 do 22.12.2022 škoda vznikla. V souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 346/2012) je dostačující k zachování lhůty pro splnění notifikační povinnosti i pouhé sdělení o škodlivém působení zvěře v místě, kde se projevilo, spojené s požadavkem na náhradu vzniklé škody. Podle § 52 odst. 1 zákona o myslivosti se hradí škoda způsobená na honebních pozemcích při provozování myslivosti, přičemž podle § 17 odst. 5 zákona o myslivosti nelze začlenit do honitby pozemky, které tvoří překážku v pohybu zvěře. Pozemek žalobce, parc. č. [REDACTED] v k.ú. [REDACTED], byl v době založení honitby volně přístupný a neoplocený, právo myslivosti na něm bylo možné vykonávat a byl tak správně začleněn do honitby, později však žalobce pozemek oplotil, právo myslivosti na něm není možno vykonávat, neboť je nepřístupný lidem i zvěři. Škoda na pozemku tudíž nevznikla při provozování myslivosti a nevznikl tak ani nárok na její náhradu podle § 52 odst. 1 zákona o myslivosti. Z dokazování vyplynulo, že vrata pozemku zůstávala v době přítomnosti žalobce otevřená a představovala jedinou reálnou možnost vniku zvěře na pozemek, čemuž nebránila ani přítomnost žalobce na pozemku vzhledem k jeho rozsáhlosti (27 208 m²). Pokud žalobce sám zvěří pozemek zpřístupnil otevřenými vraty, pak si škodu způsobil sám a odpovídá za ni. Přestože je pozemek začleněn v honitbě, fakticky by začleněn být neměl, neboť tvoří překážku pohybu zvěře. O nákladech řízení soud rozhodl podle principu úspěchu ve věci tak, že právo na jejich plnou náhradu přiznal podle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále o.s.ř.), žalovanému. Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. pak s ohledem na výsledek řízení uložil žalobci též povinnost k náhradě nákladů řízení státu.

2. Proti tomuto rozsudku, vyjma výroku odst. I. o nepřipuštění rozšíření žaloby se včas odvolal žalobce, který považoval závěry soudu prvního stupně za chybné. Za absurdní považoval závěr, že by se spárkatá zvěř, s ohledem na její smyslové vybavení, dostala na pozemek v době, kdy je na něm přítomen žalobce a prováděl tam činnost spojenou s pěstováním stromků. Žalobce v době své nepřítomnosti na pozemku důsledně zavírá vrata, takže v té době nemohlo dojít k nechtěnému vniknutí zvěře z okolí. Zákon o myslivosti nevylučuje v § 17 oplocení pozemku, pozemek pouze nesmí tvořit překážku pohybu zvěře, což předmětný pozemek splňoval, neboť přítomnost zvěře uvnitř oploceného pozemku byla prokázána znalecky. Srnčí a spárkatá zvěř vůbec je schopna v běhu překonat výšku 3 metry, zejména pak je-li k tomu motivována pocitem hladu a výhonky pěstovaných stromků. Soud konstatuje, že svědci ani znalec nebyli schopni vysvětlit, jakým způsobem se zvěř na pozemek dostala, když plot nebyl porušen. Žalobce navrhl, aby byl učiněn dotaz u znalce či znaleckého ústavu o schopnosti výšky skoku srnčí a spárkaté zvěře v dané lokalitě žijící a schopnosti zvěře vstupu na pozemek a okusu stromků za přítomnosti nějaké osoby. V inkriminované dny byla sněhová pokrývka 16 - 18 cm, výška plotu je od 180 cm do 2 m, takže jeho překonání není pro zvěř žádnou překážkou. Zpochybňoval závěry soudu, že předmětný pozemek tvoří překážku pohybu zvěře a že na něm proto nelze vykonávat právo myslivosti a rovněž závěr, že škoda na pozemku nevznikla při provozování myslivosti, přestože je stále začleněn do honitby. Škoda nemusí vzniknout při provozování myslivosti, ale musí vzniknout na honebním pozemku začleněném v honitbě, což je splněno. Konstatování, zda dotčený pozemek měl či neměl být začleněn do honitby, náleží státnímu orgánu myslivosti, nikoli soudu. Navrhoval doplnění dokazování odvolacím soudem dotazem na příslušný správní orgán ohledně doby začlenění předmětného pozemku do honitby. Při jednání odvolacího soudu žalobce dodal, že je povinností honebního společenství vznikne-li překážka, v jejímž důsledku je pozemek nehonební, nahlásit to orgánu myslivosti, který pozemek vyčlení. Nic takového však honební společenství neshledalo.

3. Žalovaný považoval rozsudek soudu prvního stupně za věcně správný a navrhoval jeho potvrzení. Namítal, že tvrzení o vysoké smyslové vybavenosti zvěře žalobce před soudem prvního stupně nepřednesl, bylo tedy uplatněno až po koncentraci řízení. Ze závěru soudu, že žalobce, žalovaný, svědci ani znalec nebyli schopni vysvětlit, jakým způsobem se při neporušeném plotu zvěř na pozemek dostala, není možno vyvozovat, že se na pozemek dostala přeskočením plotu. To navíc vyloučil znalec a tvrzení je vytrženo z kontextu, když svědci jednoznačně potvrdili, že žalobce ponechává bránu na pozemek někdy otevřenou. Otázky v návrhu na znalecký posudek ohledně schopnosti skoku výšky skoku spárkaté zvěře a jejího vstupu na pozemek za přítomnosti jiné osoby je hypotetická a v podstatě nezodpověditelná. Tvrzení o možné sněhové pokrývce ve výšce jednoho metru v důsledku návanu bylo rovněž uplatněno po koncentraci řízení. Pozemek je formálně v katastru nemovitostí veden jako trvalý travní porost z materiálního hlediska však jde o pozemek, na němž rostou mladé jehličnaté stromky, který je oplocen proti pronikání zvěře za účelem ochrany porostů proti škodám způsobeným zvěří a na takovém pozemku se podle § 54 odst. 2 zákona o myslivosti škody nehradí. V důsledku oplocení pozemku na něm, přestože byl honebním pozemkem nadále nelze právo myslivosti vykonávat a proto navrhoval, aby soud rozsudek potvrdil a přiznal žalovanému i právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.
4. Odvolací soud projednal věc v mezích vyplývající z odvolání (§ 212 o.s.ř.) a přezkoumal napadený rozsudek podle § 212a odst. 2, 3 a 5 a § 205 odst. 2 o.s.ř., přičemž přihlížel k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci podle § 212a odst. 6 o.s.ř.
5. Odvolání žalobce není důvodné.
6. Ust. § 2 písm. e) zákona o myslivosti vymezuje pozemky, které jsou pro účely zákona považovány za nehonební, to je pozemky uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné sady, zahrady a školky, řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvěře, obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, hřbitovy a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti a podle v § 2 písm. f) je uvedeno, že honebními pozemky jsou všechny pozemky v písmenu e) neuvedené.
7. Podle § 17 odst. 1 myslivost lze provozovat jen v rámci uznané honitby.
8. Podle § 17 odst. 2 honitba je tvořena souvisí honebními pozemky. Orgán státní správy myslivosti z důvodu bezpečnostních nebo vojenských nebo v zájmu vlastníka prohlásí za nehonební pozemky i jiné pozemky než pozemky uvedené v § 2 písm. e), a to buď z vlastního podnětu nebo na návrh vlastníka.
9. Podle § 17 odst. 5 honební pozemky tvořící honitbu, musí spolu souviset i pozemky jinak vyhovující pojmu souvislosti však nelze začlenit do jedné honitby, pokud tvoří překážku pohybu zvěře nebo jsou pro ni nebezpečím například dálnice, silnice dálničního typu, přehrady a letiště se zpevněnou plochou.
10. Podle § 29 odst. 1 a § 21 odst. 1, věta první, k řízení a k vydání rozhodnutí o uznání honitby je příslušný orgán státní správy myslivosti, v jehož územním obvodu leží honební pozemky navrhované honitby.
11. Podle § 54 odst. 1, věta první, nehradí se škody způsobené zvěří na pozemcích nehonebních, na vinné révě neošetřené proti škodám působeným zvěří, na neoplocených květinových školkách nebo zahradách, ovocných a zelinářských, na stromořadích a stromech jednotlivě rostoucích, jakož i na vysokocenných plodinách.
12. Podle § 54 odst. 2 nehradí se rovněž škody na lesních porostech chráněných oplocením proti škodám způsobeným zvěří, na jedincích poškozených jen na postranních výhonech a v lesních kulturách, ve kterých došlo okusem, vytloukáním nebo vyrýváním stromků ke každoročnímu

poškození méně než jednoho procenta jedinců, a to po celou dobu do zajištění lesního porostu, přičemž poškození jedinci musí být rovnoměrně rozmístěni po ploše.

13. Podle § 59 odst. 1 písm. d) kraj v přenesené působnosti rozhoduje ve věcech prohlášení dalších pozemků za nehonební (§ 17 odst. 2).
14. Soud prvního stupně uplatněný nárok správně posuzoval podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Odvolací soud se plně shoduje s jeho závěry o včasnosti splnění notifikační povinnosti žalobcem ve smyslu § 55 písm. b) zákona o myslivosti a plně na ně odkazuje.
15. Pochybení však odvolací soud shledává v tom, že okresní soud se zabýval charakterem pozemku, tedy otázkou, zda předmětný pozemek žalobce je pozemkem honebním či nehonebním. V tomto směru lze poukázat na ustanovení § 135 odst. 2 o.s.ř. podle něhož jinak otázky, o nichž přísluší rozhodnout jinému orgánu, může soud posoudit sám, bylo-li však o takové otázce vydáno příslušným orgánem rozhodnutí, soud z něho vychází.
16. Jak plyne z výše citovaných ustanovení zákona o myslivosti, o zařazení pozemků do honitby, uznání honitby, jakož i o vyčlenění pozemků z honitby rozhoduje příslušný orgán státní správy a soud v občanskoprávním řízení z tohoto jeho rozhodnutí vychází, neboť není v jeho pravomoci tyto otázky posuzovat, a to ani jako otázky předběžné (§ 7 odst. 1 a 3 o.s.ř.). Podle rozsudku Nejvyššího soudu, sp. zn. 2 Cdon 1393/97, ze dne 26.11.1997, mimo rámec správního soudnictví není soud oprávněn zkoumat ani věcnou správnost správního aktu, může jej přezkoumávat jenom se zřetelem na to, zda jde o akt nulitní. Účastníci se shodovali na tom, že předmětný pozemek je již dlouhodobě součástí honitby [REDAKCE], o čemž bylo vydáno rozhodnutí k tomu příslušným orgánem. Je tak pro další úvahy nutno z tohoto rozhodnutí vycházet a i nadále je zapotřebí pozemek považovat za honební, byť lze souhlasit se závěrem soudu prvního stupně o tom, že z materiálního hlediska, v důsledku jeho úplného ohrazení a využití pro účely pěstování stromků, charakteru honebního pozemku pozbyl, neboť jde fakticky o lesní školku a současně se po něm volně nemůže pohybovat zvěř a nelze na něm vykonávat právo myslivosti. Jestliže tedy soud prvního stupně uzavřel, že jen pro tento faktický stav pozemek nepodléhá režimu zákona o myslivosti, není jeho závěr správný.
17. Žalobě však nelze vyhovět z jiných důvodů. Žalobce si byl dlouhodobě vědom toho, že předmětný pozemek nesplňuje podmínky zákona o myslivosti, fakticky není pozemkem honebním a měl možnost nechat jej vyjmout z režimu honebního pozemku tak, jak to umožňuje § 17 odst. 2 zákona o myslivosti, což však neučinil a ačkoli na pozemku znemožnil výkon myslivosti, nadále využívá ochrany před vznikem škod, kterou honebním pozemkům poskytuje zákon o myslivosti.
18. Podle § 8 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zjevné zneužití práva nepoživá právní ochrany. Ke zneužití práva soud přihlíží ex officio. Skutková podstata zneužití práva není zákonem vymezena, Pro zodpovězení otázky, zda se jedná o zneužití práva, je rozhodujícím východiskem účel normy. Zákon o myslivosti stanoví pravidla a podmínky výkonu myslivosti a zakotvením principu povinnosti uživatele honitby k náhradě škod způsobených zvěří a při provozování myslivosti v § 52 odst. 1 poskytuje ochranu vlastníku honebních pozemků před neblahými následky myslivosti v podobě zmíněné reparační povinnosti. *Zásada zákazu zneužití subjektivního práva brání především takovému výkonu práva, který směřuje k účelu, jež právní důvod (zákon nebo smlouva), o nějž se opírá subjektivní právo, jež má být vykonáno, vůbec nepředpokládá. Nositel subjektivního práva tedy realizuje subjektivní právo za účelem, který je se zákonem neslučitelný. Není zapotřebí, aby nositel subjektivního práva o tomto rozporu věděl, nebo aby dokonce měl v úmyslu zneužít tímto způsobem svého práva, či aby jednal ve výlučném úmyslu poškodit druhou stranu; (LAVICKÝ, Petr. § 8 [Zákaz zneužití práva]. In: LAVICKÝ, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 59, marg. č. 19.)* Jednání žalobce lze považovat za zneužití práva, které je zjevné a jemuž proto nelze přiznat ochranu. Aniž by tedy bylo nutno zabývat se otázkou splnění obecných předpokladů vzniku újmy a odpovědnosti za ni - protiprávnost, vznik škody, souvislost mezi nimi a zavinění (a contrario § 2895 obč. zák.), správně byla žaloba zamítnuta, neboť žalobci nutno právo na náhradu případné újmy odeprít. Pro

nadbytečnost tudíž odvolací soud neprovedl žádný z důkazů navržených žalobcem, z nichž část byla uplatněna též v rozporu s pravidlem vyjádřeným v § 205a o.s.ř.

19. Rozhodnutí soudu prvního stupně je věcně správné a odvolací soud jej proto, byť s částečně odlišným odůvodněním, potvrdil podle § 219 o.s.ř., včetně výroků o náhradě nákladů řízení účastníků a náhradu nákladů řízení státu, které vycházejí z principu úspěšnosti ve věci v prvoinstančním řízení, vyjádřeného v § 142 odst. 1 a § 148 o.s.ř. V tomto směru rovněž odvolací soud odkazuje na správné odůvodnění rozhodnutí okresního soudu.
20. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. Také zde byl úspěšný žalovaný, jemuž tak neúspěšný žalobce je povinen nahradit náklady řízení v částce 15 870 Kč, zahrnující odměnu právního zástupce žalovaného za 2 úkony právní služby (písemné podání – vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu) v sazbě 4 700 Kč/úkon podle § 7 bod 5. ve spojení s § 11 odst. 1, písm. d). g) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč/úkon vyjádření k odvolání, 450 Kč/úkon účast při jednání odvolacího soudu podle § 13 odst. 1, odst. 3 a § 15 odst. 1 advokátního tarifu, cestovné za cestu ze sídla advokátní kanceláře k jednání odvolacího soudu Brno – České Budějovice osobním automobilem tov. zn. Volkswagen Touran, reg. zn. [REDACTED], kombinovaná spotřeba 5,7 l/100 km, cena pohonné hmoty (benzín) 35,80 Kč/l, sazba paušální náhrady 5,80 Kč/km, tj. na základní náhradu 2 900 Kč, na pohonné hmotě 1 020 Kč, podle § 13 odst. 1 advokátního tarifu ve spojení s vyhl. Ministerstva práce a sociálních věcí č. 475/2024 Sb. a náhradu za ztrátu času stráveného na cestě k soudu a zpět 1 800 Kč za 12 půlhodin v sazbě 150 Kč/započatá půlhodina podle § 14 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do 2 měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně u Okresního soudu v Jindřichově Hradci, pouze však za podmínek § 237 o.s.ř.

Nesplní-li povinný povinnosti, které mu toto rozhodnutí ukládá řádně a včas, může se oprávněný jejich splnění domáhat na návrh soudním výkonem rozhodnutí či exekucí.

České Budějovice 22. ledna 2025

Mgr. Kamila Drábková v. r.
předsedkyně senátu